

ת"פ 56553/08/21 - מדינת ישראל ואח'... נגד אלבר ציי רכב (ר.צ.) בע"מ, ינון עמית, אירית פרנקו, רעות בנודיס, חיים לוי, דניאל לוי, ח ואח'...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 56553-08-21 מדינת ישראל נ' אלבר ציי רכב (ר.צ.) בע"מ ואח'

לפני	כבוד השופטת דנה אמיר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. אלבר ציי רכב (ר.צ.) בע"מ 2. ינון עמית 3. אירית פרנקו 4. רעות בנודיס 5. חיים לוי 6. דניאל לוי 7. חיים לוי - טרייד אין בע"מ 8. גלובל אוטו מקס בע"מ 9. ירון גולדמן 10. גיל אייזנברג

החלטה

החלטה זאת ניתנת בבקשת ב"כ נאשם 2 להורות על תיקון כתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום").

1. טענת ב"כ נאשם 2 היא כי על אף שבכתב האישום נטען כי מסמכים זויפו על ידי עד המדינה, ובהבהרת המאשימה מיום 26.4.2022 הובהר כי "כתב האישום אינו מייחס לנאשם ידיעה על כך שהסכמי אוטוניישן מזויפים דווקא, לא לכתחילה ולא לאחר מכן, אלא ידיעה כי ההסכמים אינם הסכמים אמיתיים, כי אם, לכל היותר, הסכמים כוזבים למראית עין, אשר לא משקפים עסקאות כלשהן" - סעיפים שונים בכתב האישום מנוסחים באופן ממנו ניתן ללמוד שאפשר שהנאשם 2 היה מודע לזיוף ועל כן יש להורות על תיקונו.

2. המאשימה התנגדה תחילה למרבית התיקונים המבוקשים, ואף ציינה את הכלל הידוע לפיו מלאכת ניסוח כתב האישום המסורה לה היא בליבת סמכותה ושיקול דעתה, והתערבות בית המשפט בניסוח אמורה להיעשות במשורה ובמקרים חריגים בלבד. לטענתה, מהאישום הראשון עולה שלנאשם 2 לא הייתה מודעות להיות ההסכמים מזויפים והוא אף לא הואשם בשימוש במסמך מזויף, ולא ברור מדוע יש להזכיר זאת לאורך כתב האישום.

3. לאחר קיומו של הדין ביום 3.7.2022, ובחינה נוספת בפרקליטות, ולאחר שסרבה להצעה שהצעת בדיון, הסכימה המאשימה לתיקונים מסוימים נוספים, לשם צמצום מחלוקות וקידום ההליך, כך ש**כיום נותר להכריע האם יש מקום להורות על תיקון סעיפים 36,45, 50 ו-135 לכתב האישום**. בתגובה להודעת המאשימה קבל ב"כ הנאשם 2 על עמדתה, טען שאינו מבין את הקו הבורר בין הסעיפים שתיקונים התבקש, ועתר כי בקשתו תתקבל במלואה.

4. לאחר קבלת עמדת המאשימה ותגובת ב"כ נאשם 2, הוריתי לפרקליטות להבהיר תגובתה ובפרט ביחס לסעיף 45 לכתב האישום שעל פי ניסוחו מיחס לנאשם **"למצער ידיעה כי ההסכמים המזויפים אינם הסכמים אמיתיים לאספקת כלי רכב או שירותים, כי אם, לכל היותר, הסכמים כוזבים למראית עין אשר לא משקפים עסקאות כלשהן"**. בתגובתה טענה המאשימה כי הסעיפים אותם סירבה לתקן הם סעיפים המתארים תיאור אובייקטיבי של המסמכים ולא משתמע מהם ייחוס מודעות כלשהי לנאשם. לגבי סעיף 45 טענה כי אין מניעה משימוש במונח **"למצער"** ביחס ליסוד הנפשי של הנאשמים, ולא חלה על המאשימה חובה משפטית לבחור בין השניים, כפי שאף רשאית המאשימה להאשים בהיקף עבירה **"לכל הפחות"**. בסעיף 9 לתגובתה, באופן שאינו עולה בקנה אחד עם מכתב ההבהרה ששלחה לסנגור מציינת המאשימה **"המאשימה סבורה כי עולה מחומר הראיות שייתכן, שנאשם 2 אף ידע כי מסמכים אלה מזויפים, עצם עיניו, או חשב שמאן דהוא קיבל תשלום עבור הסכמה לחתום עליהם למראית עין"**, תוך שחזרה על טענתה לפיה הנאשם אינו נדרש להתגונן מפני טענה לפיה היה מודע להיות ההסכמים מזויפים בעת הגשתם למשרד התחבורה וקבלת ההיתר ורישיונות היבוא.

5. בתגובתו, חלק ב"כ נאשם 2 על עמדתה המשפטית של המאשימה וציין כי במקרה דנן, אין המדובר במדרג לינארי של יסוד נפשי המתייחס ליסוד עובדתי אחד אלא בהצעת חלופות ליסוד נפשי המתייחס לעבירה אחרת. לטענתו, חרף תחושות המאשימה באשר לידיעתו של הנאשם, אין מקום להותיר בכתב אישום מקום לטענות חלופיות שייתכנו בעיני המאשימה, ועליה לגבש תזה אחידה.

דין והכרעה

6. על פי סעיף 92(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: **"החסד"פ**), הסמכות להורות על תיקונו של כתב אישום לאחר הקראתו נתונה לבית המשפט, אשר יטה לאפשר תיקון כל עוד לא יהיה בכל כדי לקפח את הגנת הנאשם (יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים חלק שני 948 (מהדורה מעודכנת 2009), ע"פ 5019/09 דביר חליוה נ' מדינת ישראל (20.8.2013)).

7. הביקורת השיפוטית באשר לניסוח כתב האישום אינה רחבה, ויש להפעילה במשורה, משהחלטה הנוגעת לאופן ניסוח כתב האישום היא, באופן מובהק, מסוג ההחלטות שבליבת סמכות ושיקול דעת התביעה, ורק במקרים חריגים ויוצאי דופן יתערב בית המשפט ויתקן ניסוחם (בג"ץ 199/18 בן טובים נ' מדינת ישראל (20.3.2018)). לצד האמור יש לזכור כי לנוסח כתב האישום חשיבות מהמעלה הראשונה במסגרת ההליך הפלילי, וניסוח שאינו נהיר דיו עלול לפגוע ביכולת הנאשם להתגונן (ע"פ 7150/06 פלוני נ' מדינת ישראל (26.6.2008)).

8. כפי שצוין בע"פ 2647/21 פלוגי נ' מדינת ישראל (21.8.2022) על ידי כב' השופט כבוב רק לאחרונה:

"תפקידו של כתב האישום, בראש ובראשונה, הוא להגדיר בפני הנאשם ובפני בית המשפט את גדר המחלוקת בין הצדדים. כתב האישום מבהיר לנאשם מהן העובדות שעל בסיסן קם האישום נגדו, ומהו העונש שצפוי שיוטל עליו ככל שיושע בדיון. למעשה, "כתב האישום הוא המסמך המכונן של ההליך הפלילי" (ע"פ 4415/16 מדינת ישראל נ' פלוגי, פסקה 6 לפסק דינה של השופטת (כתוארה אז) א' חיות (15.10.2017) [פורסם בנבו]); והוא שמאפשר לנאשם בפלילים לבנות את קו הגנתו ולכלכל את צעדיו בהתאם (ראו: ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין, פסקה 42 לפסק דינה של השופטת א' פרוקצ'יה (04.09.2007) [פורסם בנבו]; רע"פ 2581/14 יקותיאל נ' מדינת ישראל, פסקה 26 לפסק דינו של השופט י' דנציגר (12.02.2015) [פורסם בנבו])."

9. במקרה הנדון, מהטעמים שיפורטו להלן, בכל הנוגע לסעיף 45 לכתב האישום, מצאתי כי מתקיימות נסיבות המצדיקות את תיקונו, על אף סמכותה הרחבה של המאשימה בניסוח כתב האישום וחריגות ההתערבות.

10. החלטתי להורות על התיקון נסמכת ונובעת בעיקרה מהבהרת המאשימה לסנגור מיום 26.4.2022 לפיה **"כתב האישום אינו מייחס לנאשם ידיעה על כך שהסכמי אוטונוישן מזויפים דווקא, לא לכתחילה ולא לאחר מכן, אלא ידיעה כי ההסכמים אינם הסכמים אמיתיים, כי אם, לכל היותר, הסכמים כוזבים למראית עין, אשר לא משקפים עסקאות כלשהן"**. הבהרה זו, שגם אם היא חיצונית לכתב האישום, מתייחסת למצב העובדתי המתואר בו, ואינה עולה בקנה אחד עם סעיף 45 לכתב האישום הכולל אפשרות שהנאשמים ידעו כי המדובר במסכמים מזויפים, מבלי שיוחסה להם את עצם הידיעה תוך שימוש בנוסח **"...למצער בידיעה כי ההסכמים המזויפים אינם הסכמים אמיתיים לאספקת כלי רכב או שירותים, כי אם, לכל היותר, הסכמים כוזבים למראית עין אשר לא משקפים עסקאות כל שהן"**.

11. מובן כי המאשימה אינה יכולה לדבר בשני קולות (גם אם האחד בכתב האישום עצמו והשני במסמך הבהרה שהועבר), להבהיר מחד שאין כל טענה בפיה לכך שהנאשם ידע שההסכמים מזויפים ומנגד לרמוז בסעיף 45 לכתב האישום שיתכן וכך ידע. נתתי דעתי לכך שכפי שצינה המאשימה, הנאשם לא הואשם בעבירה של שימוש במסמך מזויף, אך אינני מוצאת לכך משמעות רבה בקשר לבקשה הנדונה. ברי כי ידועה היטב, וודאי למאשימה, גם משמעות העובדות והנסיבות המפורטות בפרק העובדות בכתב האישום בהליך הפלילי, אף אם נאשם לא הואשם בסעיף העבירה הקונקרטי.

12. הסברה של המאשימה לניסוח סעיף 45 כפי שנוסח אינו מצדיק כי אמנע מתיקונו, ואף עומד בסתירה מסוימת להבהרה שהועברה לסנגור ביום 26.4.2022. ככל שסבורה המאשימה כי בידיה ראיות להוכחת ידיעת הנאשם כי ההסכמים מזויפים, תתכבד ותטען זאת בכתב האישום. ככל שאינה סבורה כאמור, אין מקום לציין אפשרויות תאורטיות ותחושות בטן שאינן ניתנות להוכחה במסמך חשוב זה, ובכך יש אף להקשות שלא לצורך על ניהול ההגנה.

13. בחנתי את הדוגמא שהדגימה המאשימה לניסוח בו לשיטתה ניתן להשתמש ביחס ליסוד נפשי של נאשם: **"נאשם פלוגי ידע, או למצער, עצם את עיניו מראות"** ממנו היא מבקשת ללמוד גזרה שווה - אך אינני מוצאת כי

המדובר בדוגמא רלבנטית לעניינו. בניסוח הדוגמא שלעיל מיוחסת לנאשם מראש ידיעה ולכל הפחות עצימת עיניים, ואילו בעניינו הובהר באופן חד משמעי על ידי המאשימה כי לא מיוחסת כל ידיעה לנאשם. כאמור, במילותיה שלה בהבהרתה מיום 26.4.2022 "**כתב האישום אינו מייחס לנאשם ידיעה על כך שהסכמי אוטוניישן מזויפים...**". כשזו עמדת המאשימה אף לא היה מקום לכלול את התיבה "לכל היותר" במכתב ההבהרה, אך בפרט אין לכלול בסעיף 45 לכתב האישום.

14. גם הדוגמא שהדגימה המאשימה בקשר לניסוח כתב אישום הנוגעת לעבירת השמטת הכנסה אינה רלבנטית לעניינו, ונוגעת, בין היתר, גם למאפייניה המיוחדים של עבירת השמטת הכנסות ולמוטיב ההסתרה שלצידה.

15. כשאלה הם פני הדברים אני מורה על תיקון סעיף 45 לכתב האישום כך שימחקו ממנו המילים "למצער" ו"ולכל היותר".

16. בכל הנוגע ליתר התיקונים המבוקשים שנתרו, הבקשה נדחת, כשכפי טענת המאשימה, אינני מוצאת כי מנוסח סעיפים אלה משתמע ייחוס מודעות כלשהי לנאשמים. בחנתי את הסעיפים שלתיקונם הסכימה המאשימה ומצאתי כי מהם ניתן היה לסבור כי מיוחסת מודעות לנאשמים - וטוב עשתה המאשימה משהסכימה לתקנם. לא מצאתי כי יש בטיעוני הסנגור, ובכללם הטיעונים בדבר קושי בהתמודדות בזירות משפטיות שונות בשל ניסוח כתב האישום, כדי להצדיק הוראה על תיקונו מעבר לתיקונים עליהם הוריתי.

17. סוף דבר, המאשימה תגיש נוסח מתוקן של כתב האישום, שכותרתו תהיה כתב האישום המתוקן בשנית, והוא יכלול את כלל התיקונים המוסכמים הנובעים מבקשת ההגנה המקורית, וכן את תיקון סעיף 45 לכתב האישום עליו הוריתי לעיל.

ניתנה היום, ט"ו אלול תשפ"ב, 11 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.